

Datum

25 maart 2025

Onderwerp

Duurzame Polder - vaststelling VKA

Aantal bijlagen

7

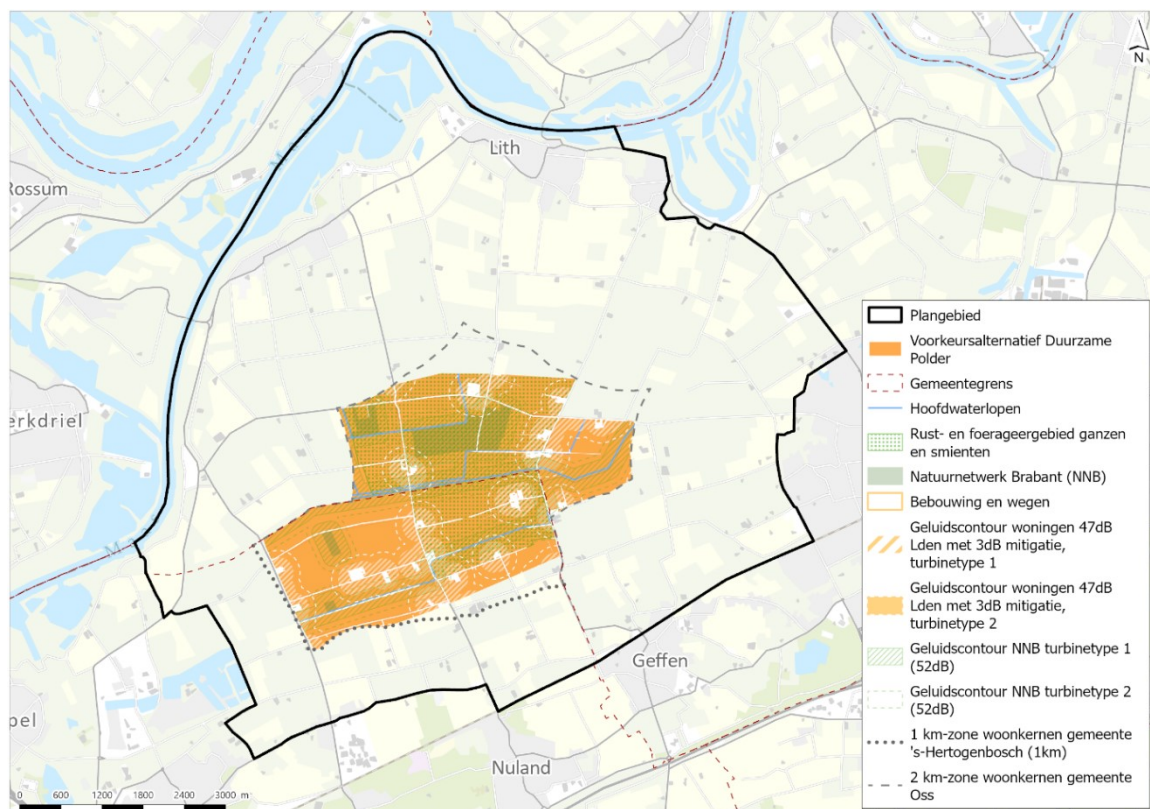
Wat adviseert het college te besluiten?

1. In te stemmen met het voorkeursalternatief, zoals dat is opgenomen in het ontwerpprogramma Duurzame Polder.

Wat is de aanleiding voor dit advies?

In het raadsbesluit van 28 januari 2021 is de Duurzame Polder door uw raad aangewezen als een geschikte locatie voor de grootschalige opwek van windenergie. In datzelfde raadsbesluit heeft uw raad ons college de opdracht gegeven de energieopwekkingsambitie in de Duurzame Polder gezamenlijk met de gemeente 's-Hertogenbosch en de provincie Noord-Brabant verder uit te werken en een programma conform de Omgevingswet op te stellen.

Op basis van de opdracht van uw raad hebben wij inmiddels een ontwerpprogramma (hierna: het "**Ontwerpprogramma**") en een milieueffectrapport op planniveau (hierna: het "**planMER**") vastgesteld. Het Ontwerpprogramma bevat onder meer een voorkeursalternatief (hierna: het "**Voorkeursalternatief**"), i.e. het gebied waarbinnen initiatiefnemers een vergunning kunnen aanvragen voor de realisatie en exploitatie van windturbines. Het Voorkeursalternatief is in het Ontwerpprogramma als volgt aangeduid:



Conform het in 2022 overeengekomen plan van aanpak leggen wij het Voorkeursalternatief ter goedkeuring voor aan uw raad, voordat wij het programma Duurzame Polder (hierna: het

"**Programma**") definitief vaststellen. Het college van de gemeente 's-Hertogenbosch legt het Voorkeursalternatief eveneens ter goedkeuring voor aan de Bossche raad.

Welk resultaat willen we bereiken?

Met de goedkeuring van het Voorkeursalternatief door uw raad zet de gemeente Oss een belangrijke stap in de planvorming voor de Duurzame Polder. Als uw raad het Voorkeursalternatief inderdaad goedkeurt, zullen wij het Programma vaststellen. De vaststelling van het Programma draagt bij aan invulling van de doelstelling voor opwek van duurzame energie van de gemeente Oss onder de Regionale Energie Strategie (hierna: de "**RES 1.0**"). Het resterende deel van de opgave onder de RES 1.0 bedraagt 0,514 Peta Joule (hierna: de "**Opwekdoelstelling**").

Met de vaststelling van het Programma komt er een einde aan de planfase voor het project Duurzame Polder. In de daaropvolgende projectfase kunnen initiatiefnemers op basis van het Programma een vergunning aanvragen voor de realisatie en exploitatie van windturbines binnen het Voorkeursalternatief.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?

1.1 Het Voorkeursalternatief beantwoordt aan de opdracht van uw raad.

In het raadsbesluit van 28 januari 2021 heeft uw raad ons college de opdracht gegeven de Opwekdoelstelling volledig in te vullen met windenergie in de Duurzame Polder. In navolging van die opdracht hebben wij het Voorkeursalternatief mede vastgesteld op basis van een energieopbrengstberekening die aantoont dat de Opwekdoelstelling binnen het Voorkeursalternatief met negentig procent zekerheid kan worden behaald. In het Ontwerpprogramma is opgenomen dat de Opwekdoelstelling bepalend is voor het maximale aantal te vergunnen windturbines (cf. p. 41 van het Ontwerpprogramma).

1.2 Het Voorkeursalternatief beantwoordt zoveel mogelijk aan de door uw raad gestelde voorwaarden.

Het Voorkeursalternatief sluit zoveel mogelijk aan op de door uw raad op 28 januari 2021 gestelde voorwaarden. Alleen ten aanzien van de woningen in het buitengebied hebben wij in het Ontwerpprogramma aangegeven dat de door uw raad gewenste geluidsnormen (i.e. dezelfde geluidsnormen als bij het windpark Elzenburg/De Geer) niet haalbaar zullen zijn (cf. p. 33 van het Ontwerpprogramma).

1.3 Het Voorkeursalternatief is het resultaat van een brede afweging van belangen.

Ten behoeve van de uitwerking van het Ontwerpprogramma en het Voorkeursalternatief hebben wij in de afgelopen jaren input opgehaald bij adviseurs, deskundigen en de omgeving. Zo hebben wij een goed beeld gekregen van alle belangen in de Duurzame Polder. Hierbij gaat het onder meer om de belangen van bewoners van het buitengebied en bewoners in de omliggende woonkernen, agrarische belangen, ecologische belangen, defensiebelangen en de economische belangen van initiatiefnemers. Deze belangen overlappen deels met elkaar en zijn op andere punten tegenstrijdig. Uiteindelijk hebben de colleges van beide gemeenten een brede afweging van alle belangen gemaakt. Op basis van die afweging van belangen is het Voorkeursalternatief gekozen. Daarbij heeft ons college onder meer geconstateerd dat de in de ontwerpfasen besproken meest milieuvriendelijke variant van het Voorkeursalternatief niet haalbaar is. De gemaakte afweging is toegelicht in paragraaf 3.7 van het Ontwerpprogramma.

1.4 In de projectfase worden ontwerpvergunningen getoetst aan alle dan geldende wet- en regelgeving en alle dan beschikbare, algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten.

De implicaties van het besluit tot goedkeuring van het Voorkeursalternatief moeten in deze fase niet worden overschat. Na de vaststelling van het Programma (inclusief het Voorkeursalternatief), kunnen initiatiefnemers een vergunningsaanvraag voorbereiden. Vergunningverlening geschiedt op basis van alle dan geldende wet- en regelgeving en alle dan beschikbare, algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten. Daarbij is van belang dat de vaststelling van nationale normen voor geluidhinder en hinder van slagschaduw voor onbepaalde tijd is uitgesteld. Dit betekent dat voorafgaand aan de vergunningverlening lokale normen voor geluidhinder en hinder van slagschaduw moeten worden vastgesteld. De beschikbare, algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten zullen hierbij worden betrokken.

Initiatiefnemers dienen bij hun vergunningsaanvraag onder meer te onderbouwen dat de vergunning voldoet aan de regelgeving op het gebied van natuurbescherming en volksgezondheid.

1.5 Uw raad krijgt in de vergunningsfase bindend adviesrecht

Het Programma heeft op basis van de Omgevingswet de status van beleid. Het voor de Duurzame Polder geldende omgevingsplan biedt nog geen grondslag voor de realisatie en exploitatie van windturbines. Dat betekent dat initiatiefnemers onder meer een vergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit moeten aanvragen. Op grond van de Omgevingswet kan worden bepaald dat uw raad een bindend advies moet geven over de

ontwerpvergunningen. Bij de besluitvorming in 2021 is aan uw raad een dergelijk bindend adviesrecht toegezegd. Formeel gezien moet dit nog wel worden geregeld. Na goedkeuring van het Voorkeursalternatief blijft de raad op basis van het bindend adviesrecht betrokken bij de vergunningverlening.

Wat zijn tegenargumenten of risico's?

1.1 Het Voorkeursalternatief overlapt deels met soorten, planten en natuurgebieden die wettelijke bescherming genieten.

Bij de uitwerking van het Ontwerpprogramma en het Voorkeursalternatief heeft ons college ecologisch onderzoek laten doen. Deze onderzoeken brengen de overlap tussen de ecologische waarden en het Voorkeursalternatief in beeld. Speciale aandacht dient daarbij te worden gegeven aan de weidevogelgebieden en het rust- en foerageergebied voor ganzen en smienten. Onder meer de provincie Noord-Brabant (hierna: de "**Provincie**") en de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: de "**Commissie MER**") hebben gewezen op het belang van een goede uitwerking van compensatiemaatregelen voor de ecologische waarden die door de windturbines worden geraakt. Daarbij geven zij ook uitdrukkelijk aan dat compensatiemaatregelen tijdig moeten worden gerealiseerd.

Het college is zich bewust van de ecologische waarden in de Duurzame Polder en gaat hier in het Ontwerpprogramma uitgebreid op in. In de projectfase dienen initiatiefnemers bij hun vergunningsaanvraag onder meer aan te tonen dat zij aan alle relevante milieuregels voldoen. Wij zullen hier als college ook op toezien en daarin afstemming zoeken met de Provincie als het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning voor flora en fauna activiteiten en natura-2000 activiteiten. Het advies van de Commissie MER bevat wat het college betreft een nuttige opsomming van aandachtspunten voor de initiatiefnemers in de projectfase.

1.2 Bewoners van het buitengebied en de woonkernen rondom de Duurzame Polder maken zich zorgen over de impact van windturbines.

Het college is zich bewust van de zorgen die leven onder bewoners van het buitengebied en de woonkernen rondom de Duurzame Polder. Deze zorgen zijn ook uitdrukkelijk meegenomen in de brede belangenafweging die ten grondslag ligt aan de keuze voor het Voorkeursalternatief. De principiële keuze om windenergie mogelijk te maken in de Duurzame Polder is echter al in 2021 door uw raad gemaakt. Ons college heeft de belangen van bewoners onder meer meegenomen bij het stellen van voorwaarden aan de situering en vormgeving van de windturbines (cf. paragraaf 4.3 van het Ontwerpprogramma). In de

projectfase zullen de belangen van bewoners wederom uitdrukkelijk worden meegewogen. Bovendien hebben initiatiefnemers de verplichting om een participatietraject te volgen.

1.3 Het Voorkeursalternatief overlapt deels met het laagvlieggebied Maas-Waal.

Bij de belangafweging die ten grondslag ligt aan het Voorkeursalternatief heeft ons college uitdrukkelijk stilgestaan bij de belangen van de Minister van Defensie bij het laagvlieggebied Maas-Waal. Een bepaalde aantasting van het laagvlieggebied door de realisatie van windturbines in de Duurzame Polder valt niet te voorkomen. Initiatiefnemers zullen in hun vergunningaanvraag op basis van hun concrete plannen moeten onderbouwen dat aantasting van het laagvlieggebied aanvaardbaar is.

1.4 De initiatiefnemers zijn verantwoordelijk voor het verkrijgen van een aansluiting op het elektriciteitsnet.

Bij de uitwerking van het Ontwerpprogramma is door ons college aandacht besteed aan het onderwerp van netcongestie. Wij hebben hierover onder meer gesproken met TenneT en Enexis. De initiatiefnemers zullen bij hun vergunningsaanvraag moeten uitwerken hoe zij de windturbines gaan aansluiten op het elektriciteitsnet. Het thema van netcongestie is voor de vaststelling van het Voorkeursalternatief niet rechtstreeks bepalend. Wij signaleren wel dat dit in de vergunningsfase een belangrijk thema zal zijn.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

Niet van toepassing.

b. Communicatie

Omwonenden zijn door middel van een nieuwsbrief van het projectteam Duurzame Polder geïnformeerd over dit raadsvoorstel en de bijgevoegde stukken.

c. Uitvoering

De raad van de gemeente 's-Hertogenbosch behandelt het Voorkeursalternatief waarschijnlijk op 7 of 8 mei 2025. Als uw raad en de raad van de gemeente 's-Hertogenbosch instemmen met het Voorkeursalternatief, kan het Programma door de colleges van beide gemeenten formeel worden vastgesteld. Met de vaststelling van het Programma eindigt de planfase en start de projectfase. In de projectfase kunnen initiatiefnemers een vergunning aanvragen voor de realisatie en exploitatie van windturbines binnen het Voorkeursalternatief.

d. Overlegd met

Het Ontwerpprogramma en de planMER zijn uitvoerig besproken met allerlei externe partijen. Belangrijke input is geleverd door onder meer de Provincie en de Commissie MER. Daarnaast is in de ontwerpfase uitvoerig gesproken met een klankbordgroep. In de afgelopen periode zijn nog gesprekken gevoerd met individuele bewoners en partijen als IVN Oss, BoerenNatuur Brabant (agrarisch natuurbeheer) en de vereniging Behoud Lithse Polder.

Bijlagen

Ten behoeve van de besluitvorming over het Voorkeursalternatief sturen wij u de volgende documenten mee als bijlagen:

1. het Ontwerpprogramma (met bijlagen);
2. een afbeelding van het Voorkeursalternatief;
3. het planMER (met bijlagen);
4. het advies van de Commissie MER;
5. een oplegnotitie bij het planMER, die naar aanleiding van het advies van de Commissie MER is opgesteld;
6. het ontwerp van de zienswijzennota, met een reactie op de zienswijzen die op het Ontwerpprogramma en de planMER zijn ingediend; en
7. de door de gemeente Oss ontvangen zienswijzen.

Samenvatting

Conform de opdracht van de raad heeft het college een ontwerpprogramma en een planMER opgesteld betreffende de realisatie van windturbines in de Duurzame Polder. Het ontwerpprogramma bevat een voorkeursalternatief, i.e. het gedeelte van de Duurzame Polder waarin initiatiefnemers een vergunning voor windturbines kunnen aanvragen.

Vergunningverlening geschiedt op basis van alle dan geldende wet- en regelgeving en alle dan beschikbare, algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten. Conform de gemaakte afspraken wordt het voorkeursalternatief met dit raadsvoorstel ter goedkeuring voorgelegd aan de raad. Ten behoeve van de besluitvorming zijn ter informatie verschillende bijlagen bijgevoegd, waaronder het ontwerpprogramma en de planMER.